

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Yardımcısı Sayın Ali Babacan tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Umut Öran
İstanbul Milletvekili

Uluslararası Para Fonu (IMF), Meksika'da yapılan G20 Zirvesi'nde, ihtiyaç duyulan ülkelere müdahale imkânını artırmak amacıyla, ortak bir fon havuzu oluşturmak üzere, kendisine üye 188 ülkeden kredi talep etti. Bu çağrıya üye ülkelerden 37'si olumlu yanıt vererek, toplam 456 milyar dolar kredi taahhüdünde bulundu. Bu ülkeler arasında yer alan Japonya 60, Almanya 55, Çin 43 milyar, Fransa, 42 milyar, İtalya 31, İspanya 19 milyar dolar taahhütte bulundu. Dünyanın en fazla cari açık veren ülkesi olan ABD, söz konusu havuza herhangi bir taahhütte bulunmazken, cari açıkta ikinci sıradaki Türkiye ise taahhüt edilen toplam tutarın yüzde 1'ine yakın oranda 5 milyar dolarlık bir kaynağı vermeyi kabul etti.

Türkiye'nin, IMF'nin ortak havuzuna uluslararası rezervler arasında sayılmak kaydıyla yapacağı 5 milyar dolarlık aktarma kamuoyuna, *"Türkiye IMF'den kaynak kullanan bir ülke iken, artık IMF'ye bile yardım edebilen bir ülke konumuna geliyor"* şeklinde sunuldu.

Bu bağlamda;

1. IMF'ye olan borç henüz sıfırlanmamış olsa da Türkiye, dış borç sorunu olmayan, "borç veren" bir ülke konumuna mı gelmiştir?
2. Türkiye'nin 94 milyar doları kamuya ait toplam 307 milyar dolarlık dış borcu olduğu; Nisan 2012-Nisan 2013 döneminde toplam 141,5 milyar dolarlık dış borç servis gerçekleştireceği dikkate alındığında, bu açıdan Türkiye için hayati önem taşıyan döviz varlıklarının başka ülkelerin mali sorunlarının çözümü operasyonlarına kullandırılması ekonomi yönetimi ve ülke çıkarları bağlamında yerinde bir karar mıdır? **Ülke gerçekleri ile bağdaşmayan bu kararı niçin aldınız?**
3. 2011 yılında tarihi rekorunu kıran cari açığın, bu yıl ekonomideki soğuma, tüketimdeki yavaşlama paralelinde küçülmekle birlikte yılın tümünde 65 milyar dolarla GSYH'nin yüzde 8-9'u dolayında gerçekleşeceği dikkate alındığında, Türkiye'nin döviz varlıklarının sorunlu başka ülkelerin mali operasyonlarına tahsis edilmesi, doğru bir karar mıdır?
4. Küresel finansal sistemde devam eden krizin de etkisiyle yılın ilk dört ayında Türkiye'ye dış kaynak girişi hızla azalmıştır. **Türkiye'de Borsa ve DİBS'te park etmiş 90 milyar dolar dolayındaki sıcak para fonların** da küresel ekonomide yaşanabilecek yeni şoklar, bölgede devam eden ve sıcak çatışma potansiyelini içinde barındıran uluslararası gerilim ve içeride yaşanabilecek siyasi ve sosyal istikrarsızlıklar gibi olası **gelişmelerle ülkeden kaçma riski bulunuyor. Bu riski bertaraf etmek için hangi önlemleri aldınız?**
5. Yukarıda anlatılan finansal koşullar nedeniyle, döviz kurlarında yaşanabilecek olası şoklar, yüksek tutardaki kısa vadeli dış borcu nedeniyle aşırı kur riski altındaki özel sektörü derinden etkileyecek, borçlu firmaların mali yapısını bozarak iflaslar ve işten çıkarmalara yol açabilecektir. Bu koşullarda **Türkiye'nin 5 milyar dolarlık bir kaynağını IMF'ye kullandırması, söz konusu şoklara müdahalede Merkez Bankası'nın elini zayıflatacak, imkânlarını daraltacak bir karar değil midir?**
6. IMF'nin çağrısına dünyanın en büyük ekonomisi olan ABD katılmazken, devam eden ciddi dış açıkları ve dış borç yüküne rağmen Türkiye'nin 5 milyar dolarlık bir kaynağını buraya tahsis etmesi sakıncalı değil midir?